

С.Ю. Оленець

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВІДНОСИН ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ З МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ

Теорія без практики як і практика без теорії – ніщо.
Протагор

Сьогодні світ переживає нову могутню революцію: ідей, мислення, навчання. В основі цієї революції лежить стрімкий розвиток інформаційних технологій та застосування їх у різних сферах, чільне місце серед яких займає і освітня сфера.

Особливо важливим у сучасному інформаційному суспільстві є застосування теоретичних знань на практиці. Значну увагу тут слід приділити знанням та умінням в області комп'ютерних технологій. Ми не уявляємо ні свого навчання, ні своєї роботи, ні навіть життя без комп'ютерних програм різноманітного спрямування, які дозволяють економити дорогоцінний час та сили. Однак дуже часто, без теоретичних знань спілкування з комп'ютером перетворюється на «метод сліпого натискання», а іноді й зовсім не дає жодного результату при використанні складних програмних середовищ.

Медична інформатика – це не просто предмет, який дозволяє дізнатися про теоретичні основи комп'ютерних технологій у медицині. Це цілісний комплекс, котрий поєднує знання та практичні вміння щодо збору, зберігання, обробки, передачі та використання медичної інформації. На заняттях з медичної інформатики студенти вчать сприймати інформацію, аналізувати її, критично оцінювати, а також систематизувати. Все це базується на важливому принципі взаємозв'язку теорії з практикою.

Принцип зв'язку теорії з практикою, вимагає розуміння студентами значення теорії в житті, умілого застосування теоретичних знань для виконання практичних завдань, участі у вирішенні актуальних проблем сучасності. Даний принцип передбачає постійне звернення викладача і його студентів до новітніх досягнень науки, техніки, культури, мистецтва, проблем суспільного життя нашої країни і всього світу. Принцип зв'язку теорії з практикою передбачає[1]:

- розкриття зв'язку розвитку науки і практичних потреб особистості;
- використання оточуючої дійсності як джерела знань і сфери застосування теорії;
- використання зв'язку навчання і виробництва;
- використання проблемно-пошукових і дослідницьких завдань;
- поєднання розумової та практичної діяльності;
- використання зв'язку навчання з життям як стимулу для самоосвіти.

На заняттях із медичної інформатики постійно підкреслюється практична мета тих знань, які набуває студент. Завдання підбираються таким чином, щоб прослідкувати зв'язок теоретичного та практичного компонентів. Крім того, кожна практична робота супроводжується використанням проблемно-пошукових або дослідницьких завдань, котрі навчають студентів діям у нестандартних ситуаціях.

Студенти постійно дізнаються про нові технології та застосування їх у медицині, вчать аналізувати та оцінювати важливість цих знань, а також застосовувати їх у своїй діяльності. Це дає їм змогу відчувати своє відношення до наукової спільноти.

Дуже важливим аспектом занять є поєднання теоретичних та практичних знань таким чином, щоб їх можна було продуктивно використовувати у подальшій діяльності. Ще важливішим є уміння з допомогою уже набутого досвіду знаходити відповіді на питання поставлені по новому.

Інформаційні технології розвиваються із кожною секундою. А тому основне завдання викладача комп'ютерних наук навчити основам інформатики таким чином, щоб не лише після закінчення курсу, а і у подальшому житті, студент міг самостійно набувати навички та вміння уже із новими програмними продуктами.

У свою чергу принцип зв'язку теорії з практикою є невід'ємною частиною сукупності усіх принципів навчання. Принципи навчання — це провідні ідеї, вихідні положення, які визначають зміст, форми й методи навчальної роботи відповідно до мети виховання та закономірностей процесу навчання [2].

У методиці навчання інформатики виокремлюють такі принципи: науковості, доступності, наочності, зв'язку теорії з практикою, систематичності й послідовності, свідомості й активності, індивідуального підходу, емоційності, ґрунтовності, міцності та активності. Усі принципи навчання тісно взаємозв'язані, і чим більше їх реалізовано під час заняття, тим вища його результативність та ефективність (Рис. 1).

Поєднання даних принципів забезпечує цілісність освіти. «Тільки система дає нам повну владу над нашими знаннями. Голова, наповнена уривчастими, безладними знаннями, схожа на комору, в якій таке безладдя, що сам господар нічого не знайде» (К.Д. Ушинський).

Процес навчання — це динамічна взаємодія викладача та студентів, у ході якої здійснюються стимулювання й організація активної навчально-пізнавальної діяльності з метою засвоєння системи наукових знань, умінь, навичок, а також всебічного розвитку особистості.

Система принципів - функціональна система, спрямована на досягнення корисного результату, який має виховний і розвиваючий ефект. Кожен компонент цієї системи робить свій внесок у досягнення загального результату, утворюючи таким чином необхідну взаємодію принципів.

Дана система володіє також властивістю цілісно відображати навчальний процес, а тому відкриває можливість комплексного підходу до його

вдосконалення, під час якого зміни окремих компонентів так чи інакше відображають зміни інших компонент та загальні характеристики процесу в цілому. Саме тому педагог, котрий не усвідомлює зв'язків і залежностей між компонентами процесу навчання, не зможе правильно вибрати засоби для досягнення його мети [3].

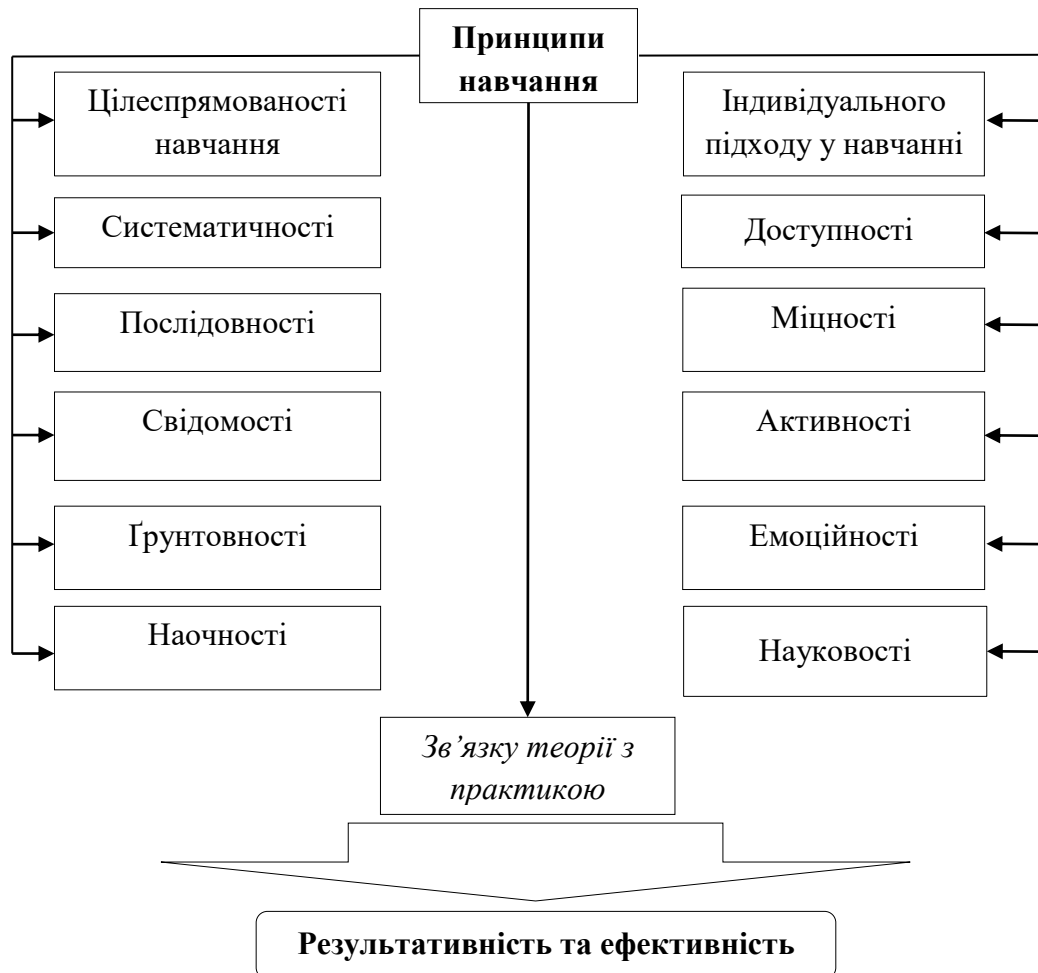

Рис. 1 Взаємозв'язок принципів навчання з результативністю та ефективністю освіти

Список використаних джерел

1. Чайка В.М. Основи дидактики / В.М. Чайка – К. : Академвидав, 2011. – 240 с.
2. Підласий І.П. Педагогіка. Новий курс: Підручник / І.П. Підсилай – М.: ВЛАДОС, 1999. – 570 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка. / Н.П. Волкова – К.: Академвидав, 2001. — 576 с.
4. Лернер И.Я. Процесе обучения и его закономерности. – / И.Я. Лернер – М.: Знание, 1980. – 96 с.
5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навч. посібник. 3-є видання, доповнене / Н.Є. Мойсеюк – К., 2001. – 608 с.